

UDRUGA SLIJEPIH
MEĐIMURSKE ŽUPANIJE

Kralja Tomislava 34
40 000 Čakovec
MB: 03110940
OIB: 32415476565
ŽR: HR2323400091116013915

Tel: 040 311 955
Mob: 091 639 0005
E-mail: usm@usm.hr
Web: www.usm.hr

UDRUGA SLIJEPIH MEĐIMURSKE ŽUPANIJE

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU ZA 2023. GODINU

ČLANSTVO

Na kraju godine, 31.12.2023. godine, u Udruga slijepih Međimurske županije (u daljnjem tekstu: Udruga) učlanjen je 141 član. Ženskih članova je 79, a muških 62, od toga je četvero djece. Većina članova je u dobi iznad 60 godina, njih 94. Tijekom 2023. godine u Udrugu je učlanjeno 8 novih članova, a umrlo je 5 osoba. 139 članova je s područja Međimurske županije, a 2 s područja Varaždinske županije. Upisani su u bazu podataka pri Hrvatskom savezu slijepih i EVOK-u, za čije održavanje su bili zaduženi administrativni djelatnici Udruge, Ivana Mikac i Antonio Žitnjak.

TIJELA UDRUGE

Skupština

U protekloj godini održane su 3 sjednice Skupštine.

Redovna/izvještajna sjednica Skupštine

Članovi Skupštine 28.2.2023.:

Ciglar Marija (predsjednica Skupštine), Andrašec Dragutin, Frančić Krunoslav, Gradišćaj Marko, Guterman Vera, Halabarec Danijela, Hatlak Magdalena, Herman Jadranka, Herman Štefanija, Holcinger Paulina, Horvatić Verica, Karol Štefanija, Kralj Danijel, Kralj Štefanija, Lakatoš Nevenka, Levačić Stjepan, Matoša Josip, Mikor Ksenija, Mikulan Drago, Petran Vlado, Polanec Franjica, Sabol Danijel, Toplek Ivanka, Vrbanec Erik, Šimunić Vesna te Maja Horvat kao zakonski zastupnik Toplek Lane.

Izvanredna sjednica Skupštine:

Članovi Skupštine 17.5.2023.:

Ciglar Marija (predsjednica Skupštine), Andrašec Dragutin, Frančić Krunoslav, Guterman Vera, Habacht Olga, Halabarec Danijela, Hatlak Magdalena, Herman Jadranka, Herman Slavica, Herman Štefanija, Horvatić Verica, Karol Štefanija, Kralj Danijel, Kralj Štefanija, Lakatoš Nevenka, Matoša Josip, Mikor Ksenija, Mikulan Drago, Petran Vlado, Sabol Danijel, Šimunić Vesna, Toplek Lana, Toplek Ivanka, Vrbanec Erik te zakonski zastupnik Makar Vite.

Redovna sjednica Skupštine:

Članovi Skupštine 27.11.2023.:

Marija Ciglar (predsjednica Skupštine), Dragutin Andrašec, Lara Baksa, Bernardica Balog, Marija Ciglar, Krunoslav Frančić, Marko Gradišćaj, Vera Guterman, Olga Habacht, Danijela Halabarec, Magdalena Hatlak, Jadranka Herman, Slavica Herman, Štefanija Herman, Verica Horvatić, Štefanija Karol, Danijel Kralj, Štefanija Kralj, Nevenka Lakatoš, Josip Matoša, Ksenija Mikor, Drago Mikulan, Vlado Petran, Franjica Polanec, Danijel Sabol, Otilija

Sobočan, Zlatko Sobočan, Lana Toplek, Ivanka Toplek, Željko Trstenjak, Vesna Šimunić te zakonski zastupnik Vite Makar.

Skupština Udruge je obavljala sljedeće poslove:

- usvojila: program rada i financijski plan za sljedeću kalendarsku godinu, izvješće o radu, financijsko izvješće te revizijsko izvješće za prethodnu kalendarsku godinu, izmjene i dopune Statuta Udruge, dopune djelatnosti Udruge,
- izabrala nove članove Upravnog odbora,
- nadzirala poštivanje odredbi Statuta i drugih općih akata Udruge,
- razmatrala aktualna pitanja iz područja djelovanja Udruge,
- odlučivala o smjernicama rada Udruge i njenih tijela za naredno razdoblje,
- predlagala mjere koje bi trebalo poduzeti za sprečavanje i otklanjanje nepravilnosti u radu,
- obavljala i druge poslove iz djelokruga rada Udruge koji Statutom nisu stavljeni u nadležnost drugog tijela.

Upravni odbor

Upravni odbor čini 5 članova Udruge.

Do 28.2.2023. to su bili: Marija Ciglar - predsjednica Upravnog odbora, Krunoslav Frančić, Jadranka Herman, Danijel Kralj i Danijel Sabol.

Od 28.2.2024. to su: Marija Ciglar - predsjednica Upravnog odbora, Krunoslav Frančić, Jadranka Herman, Ivanka Toplek, Štefanija Karol.

Trajanje mandata Upravnog odbora je od 28.2.2023. do 28.2.2027. godine.

U 2023. godini održano je 5 sjednica Upravnog odbora: 17.2.2023., 5.5.2023., 4.10.2023., 16.11.2023. i 11.12.2023. godine.

Upravni odbor obavljao je sljedeće poslove:

- upravljao radom Udruge između dvije sjednice Skupštine i provodio i razrađivao njene odluke i zaključke,
- donosio odluke o zapošljavanju, angažiranju i otpuštanju zaposlenika,
- nadgledao i vrednovao rad tajnice Udruge,
- odlučivao o održavanju sjednica Skupština Udruge,
- podnosio izvješća Skupštini o svom radu na svakom njezinom zasjedanju,
- pripremao sjednice Skupštine,
- raspravljao i davao Skupštini na usvajanje: program rada i financijski plan za sljedeću kalendarsku godinu, izvješće o radu, financijsko izvješće i revizorsko izvješće za prethodnu kalendarsku godinu, izmjene i dopune Statuta Udruge, dopunu djelatnosti Udruge,
- imenovao članove Inventurne komisije te potvrđivao njezino izvješće,
- imenovao Odbor za članstvo te potvrđivao odluke Odbora za članstvo u učlanjenju novih članova,
- imenovao članove Komisije za zapošljavanje te potvrđivao njezine odluke o zapošljavanju novih djelatnika,
- imenovao: voditelje Sekcije žena i Sportske sekcije, članove Komisije za pražnjenje kasic, članove upravljačkih tijela Saveza „Prvi korak“ i Saveza udruga osoba s invaliditetom Međimurske županije,
- odlučivao o načinu informiranja članstva,
- pratio, analizirao i razmatrao probleme slijepih osoba i predlagao mjere za poboljšanje njihovog položaja,
- upoznao članstvo s radom, pravima i obavezama Udruge,
- obavljao je i druge poslove u skladu sa Statutom Udruge.

Osim sudjelovanja na sjednicama Upravnog odbora i Skupštine, članovi Upravnog odbora su sudjelovali i u aktivnostima Udruge, kao što je pražnjenje i postavljanje kasica te na različitim konferencijama, povjerenstvima, sjednicama Skupština, javnim tribinama, okruglim stolovima i drugim događanjima kao i obilasku članova Udruge te na aktivnostima po programima i projektima.

Predsjednica Udruge

Trajanje mandata predsjednice Udruge, Marije Ciglar je od 26.10.2021. do 26.10.2025. godine. Rad predsjednice Udruge, kao odgovorne osobe, odnosio se na upravljanje Udrugom u svim aktivnostima, programima i projektima kao i menadžmentom cjelokupnih financija Udruge. Ona također ima ulogu organizacijskog koordinatora za brojne programske aktivnosti Udruge te svoj angažman širi i na projektne aktivnosti, kao što je to mjesto koordinatorice aktivnosti. Osim navedenog, sudjelovala je na brojnim sastancima, manifestacijama, radionicama, okruglim stolovima, javnim tribinama i prijemima te je na taj način unaprjeđivala partnerstva s drugim udrugama, institucijama i predstavnicima lokalnih vlasti. Njen cjelokupni angažman prioritizira zagovaranje i lobiranje o pravima osoba s invaliditetom te senzibilizacija okoline.

Predsjednica Udruge u 2023. godini obavljala je sljedeće poslove:

- predstavljala i zastupala Udrugu u okviru nadležnosti utvrđenih Statutom i bila je odgovorna za zakonitost rada Udruge,
- upravljala radom Udruge u skladu sa zakonom, Statutom, općim aktima Udruge i odlukama Skupštine te sazivala sjednice,
- predsjedavala radom i potpisivala odluke Skupštine i Upravnog odbora,
- bila odgovorna za izvršavanje odluka Skupštine i Upravnog odbora,
- sklapala ugovore i poduzimala druge pravne radnje u ime i za račun Udruge,
- sudjelovala u radu radnih tijela,
- koordinirala specifične projektne aktivnosti koje su direktno vezane uz sljepoću,
- sudjelovala u definiranju politike Udruge i oblikovanju normativnih i programskih dokumenata,
- podnosila zahtjeve za upis promjena u Registar udruga,
- surađivala s državnim i lokalnim tijelima uprave i samouprave te drugim institucijama te s drugim organizacijama civilnog društva u interesu Udruge i u skladu s njezinom misijom,
- podnijela Skupštini prijedlog financijskog izvješća i izvješća o radu za prethodnu kalendarsku godinu te program rada i financijski plan za sljedeću kalendarsku godinu,
- bila odgovorna za cjelokupan rad djelatnika Udruge,
- obavljala i druge poslove u skladu sa zakonom, Statutom i aktima Udruge.

Kao najznačajniji poslovi mogu se izdvojiti:

- konstantna suradnja s jedinicama lokalne i regionalne samouprave – lobiranje i zagovaranje,
- suradnja s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje – partnerska suradnja na projektu „Mi nismo sami“,
- uska suradnja s Hrvatskim zavodom za socijalni rad u vidu ostvarivanja prava za slijepe osobe, a osobito vezano uz Zakon o inkluzivnom dodatku te Zakon o osobnoj asistenciji, te partnerstvo na programu „Osjetimo život“ i na projektu „Mi nismo sami“,
- organizacija aktivnosti: duhovna obnova u Ludbregu i Varaždinu, obilježavanje Međunarodnog dana bijelog štapa, obilježavanje Dana svete Lucije, druženje sa svećenicima...

- sudjelovanje u projektnim/programskim aktivnostima – na brojnim radionicama, tečajevima i edukacijama,
- koordinacija/organizacija aktivnosti za odrasle slijepo osobe po trogodišnjem programu „Osjetimo život“ (radionice podrške u samostalnosti, radionice međusobnog osnaživanja slijepih žena, kreativne radionice, nordijsko hodanje, teretana, plivanje, tečaj samostalnog kretanja, odlazak u kulturne ustanove, književni klub, grupne radionice Centra za socijalnu skrb, edukacije Zavoda za javno zdravstvo, tečaj ophođenja sa slijepim osobama),
- volonterska koordinacija aktivnosti na programu „Kvalitetniji život slijepih osoba u Međimurskoj županiji“ i „Malim koracima do velikog cilja“,
- vođenje programa i projekata Udruge,
- predstavljanje Udruge u javnosti – konstantna suradnja s medijima, gostovanje na obljetnicama i različitim aktivnostima drugih srodnih udruga, davanje izjava raznim medijima i gostovanje u različitim RTV emisijama, a osobito u mjesečnim emisijama Radija 105 Selnica,
- sudjelovanje na projektnim sastancima projekata i programa koji se provode u Udruzi,
- kontinuirani kontakt sa županom Međimurske županije i gradonačelnicom Grada Čakovca – odlazak na prijeme povodom Međunarodnog dana bijelog štapa (s Krunoslavom Frančićem i Marinom Gašparić),
- prisustvovanje i vođenje sjednica upravljačkih tijela Udruge (Upravni odbor, Skupština),
- predlaganje osoba za prijem u članstvo Udruge, održavanje kontakata i kontinuirana komunikacija s članovima te njihovo informiranje o pravima slijepih osoba, organizacija rada djelatnika Udruge,
- djelovanje na unaprjeđenju uvjeta rada u postojećim prostorima Udruge,
- aktivno uključivanje u rasprave srodnih udruga na području Hrvatske vezano uz javne politike i njihovu primjenu te u rasprave u upravljačkim tijelima Hrvatskog saveza slijepih (HSS) i Saveza udruga osoba s invaliditetom Međimurske županije (SUOSIMŽ),
- sudjelovanje na sastancima upravljačkih tijela HSS-a, SUOSMŽ-a, Povjerenstva za žene, Povjerenstva za pastoral OSI i njihovih obitelji Varaždinske biskupije, Socijalne zadruge Humana Nova,
- koordinatorica je Povjerenstva za žene u HSS-u, članica je Upravnog odbora i Skupštine SUOSIMŽ-a i HSS-a, predstavnica EBU mreže žena, članica je Skupštine i Nadzornog odbora u Humani Novoj, članica je Povjerenstva za pastoral osoba s invaliditetom i njihovih obitelji Varaždinske biskupije, bila je članica Skupštine Saveza „Prvi korak“, zamjenica je člana Komisije za procjenu potreba korisnika za uslugom osobne asistencije,
- sudjelovanje na: Mreži slijepih žena u organizaciji HSS-a (zajedno s Ivankom Toplek i Slavica Herman) u ERKS Premantura, edukaciji za upravljačka i operativna tijela HSS-a u Prementuri (s Marinom Gašparić), početnoj konferenciji projekta „No boundaries“ (s Marinom Gašparić), konferenciji „Dijalogom do hrvatske mreže za DP u organizaciji Humane Nove i Cerure“ (s Ivanom Mikac), završnoj konferenciji „Zajedno za obitelj“ Obiteljskog centra (s Ivanom Mikac), obilježavanju 20. godišnjice djelovanja Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva (s Anom Cecelja), promociji novog programa Učinkoviti ljski potencijali u Varaždinu (ESF+) (s Marinom Gašparić), svečanoj sjednici skupštine Međimurske županije i na obilježavanju dana rada Čakovca (s Ivankom Toplek), na koncertima članova Nike Božeka i Erika Vrbanca, edukaciji asertivna komunikacija u organizaciji Povjerenstva za pastoral OSI, tribini povodom obilježavanja Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama,
- prisustvovanje primopredaji laptopa za članicu Lanu Toplek koji je kupio Lions klub „Zrinski“ Čakovec,

- sudjelovanje na sastancima: implementacija Zakona o osobnoj asistenciji i provedbi programa „Zaželi“ u organizaciji MRSOSP (s djelatnicama Udruge), Komisije za procjenu potreba s MRSOSP,
- održavanje senzibilizacijske radionice u dječjem vrtiću u Nedelišću (s Erikom Vrbancem),
- prisustvovanje posljednjim ispraćajima članovima Udruge,
- podrška srodnim udrugama: prisustvovanje potpisivanju ugovora s MŽ za Savez udruga „Prvi korak“, prisustvovanje zboru članstva Medobčinskog društva slepih in slabovidnih Murska Sobot.

Zamjenik predsjednika Udruge

Trajanje mandata Zamjenika predsjednice Udruge, Krunoslava Frančića, je od 22.10.2020. do 22.10.2024. godine.

Zamjenik predsjednice Udruge aktivan je u izvršavanju svojih obaveza te konstantno usko surađuje s predsjednicom Udruge. Njegovi poslovi podrazumijevaju sudjelovanje na različitim projektnim i programskim aktivnostima Udruge kao i podršku članovima te njihovo informiranje o tiflotehničkim pomagalima i medijsko promoviranje Udruge. Osobito izdvajamo: obilazak članova Udruge i njihovo informiranje, članstvo u Komisiji za pražnjenje kasica, sudjelovanje na prijemima povodom Međunarodnog dana bijelog štapa, sudjelovanje na sastancima djelatnika.

Tajnik Udruge

Trajanje mandata tajnice Udruge, Marine Gašparić, je od 17.12.2020. do 17.12.2024. godine. Osim poslova tajnice, zaposlena je kao voditeljica projekata i programa Udruge.

Angažman tajnice Udruge u 2023. godini obuhvaćao je:

- kontinuiranu suradnju s predsjednicom Udruge, zamjenikom predsjednice Udruge, Upravnim odborom i članovima Udruge,
- izradu planova/prijedloga izvješća o radu za prethodnu kalendarsku godinu te programa rada i financijskog plana za sljedeću kalendarsku godinu,
- sastavljanje izvješća o radu, godišnjih izvješća, izvješća projekata i programa,
- pisanje zapisnika s održanih sjednica Skupština, sjednica Upravnog odbora te sastanaka,
- predlaganje sazivanja sastanaka djelatnika,
- predstavljanje i zastupanje Udruge,
- odgovaranje za zakonitost rada Udruge,
- provođenje zaključaka Upravnog odbora i Skupštine,
- pomaganje predsjednici Udruge i tijelima Udruge u izvršavanju odluka i zaključaka,
- prisustvovanje sjednicama tijela Udruge,
- pripremanje materijala za sjednice tijela Udruge,
- praćenje natječaja i priprema prijave projekata u suradnji s projektnim timom Udruge,
- rukovođenje financijsko-operativnim poslovima,
- praćenje javnih rasprava vezanih uz donošenje ili izmjene zakona te izrade javnih politika,
- druge poslove određene odlukom Skupštine ili Upravnog odbora u skladu sa Statutom i općim aktima Udruge.

Osim nabrojanoga:

- članica je u Komisiji za pražnjenje kasica i u Odboru za članstvo,
- voditeljica je Odjela za pružanje usluge osobne asistencije,

- sudjelovala je na radionicama/edukacijama: Slanje poruka kroz medije: priprema priopćenja za javnost (s Ivanom Mikac), Izrada godišnjeg financijskog plana, Sustav kvalitete u organizacijama civilnoga društva, Digitalni marketing (s drugim djelatnicima Udruge), za prijavitelje projekta na natječaj Zaklade „Hrvatska za djecu“,
- sudjelovala je na info danima Ureda za udruge na kojima su predstavljeni natječaji za projekte udruga,
- promovirala je Udrugu kroz: davanje izjave medijima, pisanje medijskih objava, objavljivanje članaka na web stranici i društvenoj mreži Udruge.

Likvidator

Likvidator Udruge je Marija Ciglar, bez određenog vremenskog mandata.

Odbor za članstvo

Udruga kontinuirano surađuje s dr. Dragutinom Turkom, spec. oftalmologom, koji je predsjednik Odbora za članstvo Udruge. Drugi članovi Odbora do 4.10.2023. bili su Marija Ciglar i Antonio Žitnjak, a od 4.10.2023. Ivana Mikac i Marina Gašparić.

Radna tijela

Komisija za pražnjenje kasica

Članovi Komisije do 5.5.2023. bili su: Antonio Žitnjak, Danijel Sabol i Krunoslav Frančić.

Članovi Komisije od 5.5.2023. do 4.10.2023. bili su: Antonio Žitnjak i Krunoslav Frančić.

Članovi Komisije od 4.10.2023. su: Krunoslav Frančić i Marina Gašparić te Marko Gradiščaj od 11.12.2023. godine

Komisija je ispraznila kasice u siječnju i u prosincu 2023. godine.

Komisija za zapošljavanje

Članovi Komisije do 5.5.2023. bili su: Marija Ciglar, Marina Gašparić i Danijel Kralj.

Članovi Komisije od 5.5.2023. su: Marija Ciglar, Marina Gašparić i Ivanka Toplek.

Inventurna komisija

Članovi Komisije za 2023. godinu bili su: Marina Gašparić, Ivana Mikac i Marko Gradiščaj.

Oni su obavili inventuru te predložili za rashod osnovna sredstva i sitni inventar koji je bio pokvaren i zastario te za koji popravak ne bi bio isplativ.

Osobe za zastupanje udruge i stvarni vlasnici Udruge su: Marija Ciglar, Krunoslav Frančić i Marina Gašparić.

U Udruzi aktivno djeluju dvije sekcije: *Sekcija žena i Sportska sekcija.*

Voditeljica Sekcije žena je Jadranka Herman.

Voditelj Sportske sekcije je Danijel Sabol.

Članovi Skupštine Saveza udruga za uključivanje djece rane i predškolske dobi s teškoćama u razvoju u odgojno obrazovni sustav Međimurske županije "Prvi korak" bile su: Marija Ciglar i Štefanija Karol.

Članovi Skupštine Saveza udruga osoba s invaliditetom Međimurske županije su: Marija Ciglar i Krunoslav Frančić.
Član Nadzornog odbora SUOSIMŽ je Ivanka Toplek.

ZAPOSLENICI

U Udruzi je na datum 31.12.2023. godine bio zaposleno 19 djelatnika:

- *Marina Gašparić*, od 1.1.2023. zaposlena je kao voditeljica programa „Kvalitetniji život slijepih osoba u Međimurskoj županiji“, bila je zaposlena kao voditeljica programa „Osjetimo život“ do 31.5.2023. godine, kao voditeljica projekta ESF „Novi izazovi“ do 31.3.2023. godine, od 5.4.2016. godine zaposlena je u Udruzi na neodređeno;
- *Tatjana Mesarić* videća je pratiteljica slijepih osoba, zaposlena na programu „Mala podrška, velik uspjeh“, od 1.1.2016. godine zaposlena je u Udruzi na neodređeno;
- *Kristina Hrnčić* zaposlena je u Udruzi kao videća pratiteljica do 1.3.2023. na projektu „Novi izazovi“ a od 1.3.2023. na programu „Mala podrška, velik uspjeh“;
- *Martina Hlebec* zaposlena je od 16.8.2023. godine kao zamjena za dugotrajno bolovanje videće pratiteljice na programu „Mala podrška, velik uspjeh“;
- *Krešimir Horvat* zaposlen je od 2.10.2023. godine kao zamjena za dugotrajno bolovanje videće pratiteljice na programu „Mala podrška, velik uspjeh“;
- *Ana Cecelja* zaposlena je od 6.12.2021. kao voditeljica programa i projekata Udruge, tijekom 2023. godine vodila je projekt „Malim koracima do velikog cilja“, od 2.1.2023. do 2.9.2023. projekt „Mi nismo sami“, te je do 18.4.2023. bila suradnica na projektu „Claud-io“;
- *Ivana Mikac* zaposlena je 20.12.2021., do 7.6.2023. godine radila je kao voditeljica projekta „Razvoj društvenog poduzetništva za slijepe osobe“, a nadalje kao voditeljica salona za masažu „Lumbago“ te od 26.7.2023. godine i kao administratorica na programu „Kvalitetniji život slijepih osoba u Međimurskoj županiji“;
- *Marko Gradiščaj* zaposlen je u Udruzi kao maser/terapeut od 7.5.2022. godine;
- *Danijelka Brezovec* zaposlena je na javnim radovima u Udruzi od 21.8.2023. godine kao podrška u sportskim aktivnostima članovima Udruge;
- pomoćnici u nastavi učenicima s teškoćama u razvoju na projektu „Podrškom do uspjeha“ od 4.9.2023. godine: *Nenad Oršuš*, *Nuša Ajdarpašić Posavec*, *Svetlana Sović*, *Tihana Taradi*, *Tino Jelenić*, *Vlatko Vukina*, *Leila Benahmed*, *Valentina Smolek*, *Mirjana Škvorc*, te od 21.9.2023. *Melita Tota*.

Osim njih, u 2023. godini u Udruzi su bili zaposleni:

- *Antonio Žitnjak*, blagajnik Udruge, bio je zaposlen kao administrativni djelatnik na programu „Osjetimo život“ do 31.5.2023. godine, kao administrator projekta „Novi izazovi“ do 1.3.2023. godine, te od 1.6.2023. kao administrativni djelatnik na programu „Kvalitetniji život slijepih osoba u Međimurskoj županiji“, od 1.6.2017. godine zaposlen je u Udruzi na neodređeno;
- *Maja Bedeniković* bila je zaposlena do 16.5.2023. godine kao voditeljica programa i projekata Udruge, od 6.1.2020. godine zaposlena je u Udruzi na neodređeno, tijekom cijele 2023. godine bila je na dugotrajnom bolovanju;
- radnice za pomoć i potporu starijim osobama i osobama u nepovoljnom položaju od 1.2.2023. do 31.7.2023.: *Jadranka Kuzmić*, *Petrica Horvat*, *Štefanija Tomašić Pintarić*, *Martina Hlebec*, *Anja Železnjak*, *Danijelka Brezovec*, te *Ivana Vidović* od 1.2.2023. do

2.5.2023., Božica Smodek od 15.5.2023. do 31.7.2023., Višnja Ribić i Marija Ferenc od 6.2.2023. do 5.8.2023., Vesna Benahmed od 20.2.2023. do 20.8.2023.;

- *Ira Branilović* bila je zaposlena kao zamjena za dugotrajno bolovanje videće pratiteljice na programu „Mala podrška, velik uspjeh“ od 18.9.2023. do 29.9.2023.;
- *Danijela Halabarec* bila je zaposlena u Udruzi kao maser/terapeut od do 7.6.2023. godine;
- *Jelena Vladirovna Oletić* bila je zaposlena u Udruzi kao supervizor u salonu za masažu „Lumbago“ do 7.6.2023. godine;
- pomoćnici u nastavi učenicima s teškoćama u razvoju na projektu „Budi mi podrška“ do 21.6.2023. godine: Nenad Oršuš, Nuša Ajdarpašić Posavec, Svetlana Sović, Tihana Taradi, Tino Jelenić, Vlatko Vukina, Valentina Smolek, Žaklina Mikulić (Kos) te Svitlana Tyshchuk do 26.5.2023. te: Ira Branilović zamjena za dugotrajno bolovanje do 28.2.2023., Isabella Branović od 16.3.2023. do 19.5.2023., Leila Benahmed od 16.3.2023. do 21.6.2023., Magdalena Sklepić od 9.1.2023. do 21.6.2023., Tajana Kovačević do 15.3.2022., Ana Jančec do 8.1.2023. godine.

UGOVORENI SURADNICI

Preko ugovora o djelu u 2023. godini angažirane su bile sljedeće osobe:

- *Marija Ciglar*, koordinatorica aktivnosti za odrasle slijepe osobe u sklopu programa „Osjetimo život“, voditeljica programa „Mala podrška, velik uspjeh“, voditeljica projekata „Podrškom do uspjeha“ i „Budi mi podrška“, obavljanje poslova iz domene članova Upravnog odbora;
- članovi Upravnog odbora za obavljanje poslova iz domene članova Upravnog odbora: *Jadranka Herman*, *Krunoslav Frančić* (i Komisija za pražnjenje kasic), *Danijel Sabol* (i Komisija za pražnjenje kasic), *Danijel Kralj*, *Štefanija Karol*, *Ivanka Toplek*;
- *Ana Brigović* za edukacije digitalni marketing na projektu „Razvoj društvenog poduzetništva za slijepe osobe“.

VOLONTIRANJE

Tijekom 2023. godine Udruga je inicirala i organizirala volontiranje u Međimurskoj županiji putem vlastitih volonterskih programa i akcija/aktivnosti u kojima su sudjelovali volonteri. Ukupno su 64 volontera ostvarila 757 volonterskih sati, a u Udruzi su volontirali kao: vođenje i koordinacija projekata (*Marija Ciglar*), pratnja, vođenje aktivnosti, pomoć u provedbi aktivnosti, informatička podrška, postavljanje elektroinstalacija i promocija Udruge.

PROJEKTI/PROGRAMI

Tijekom 2023. godine Udruga je provodila odobrene projekte i programe te je redovito aplicirala na natječaje za donacije iz privatnog i javnog sektora. Provodili su se projekti i programi odobreni od poslovnog sektora, jedinica lokalne i regionalne samouprave, ministarstava te Europskog socijalnog fonda.

Novi izazovi - ESF

Projekt je trajao od 1.7.2021. do 1.3.2023. godine, a vrijednost projekta bila je 499.968,67 kn.

Cilj: nastaviti osiguravati uslugu videćeg pratitelja osobama s invaliditetom, slijepim osobama, kako bi im se povećala socijalna uključenost i unaprijedila kvaliteta života.

Aktivnosti:

- pružanje videćeg pratitelja
- promidžba i vidljivost
- upravljanje projektom i administracija

Mi nismo sami - ESF

Projekt vrijednosti 65.618,16 eura, trajao je od 2.1.2023. do 2.9.2023. godine, a financirao ga je ESF. Bio je usmjeren na osnaživanje i unapređivanje radnih potencijala teško zapošljivih žena i omogućavanje pristupa tržištu rada, te pružanje usluge pomoći i podrške slijepim osobama.

Cilj: zaposliti teško zapošljive žene u lokalnoj zajednici kroz pružanje pomoći i podrške potrebitima.

Aktivnosti:

- zapošljavanje žena pripadnica ciljne skupine u svrhu pružanja usluge potpore i podrške starijim osobama i osobama u nepovoljnom položaju
- promidžba i vidljivost
- upravljanje projektom i administracija

Razvoj društvenog poduzetništva za slijepo osobe – ESF

Projekt je financirao Europski socijalni fond, vrijednost projekta bila je 669.385,61 kuna, a trajao je od 7.12.2021. do 7.6.2023. godine.

Ciljevi:

- stjecanje stručnih i poslovnih vještina zaposlenika i članova Udruge koja želi započeti poslovanje sukladno društveno-poduzetničkim principima organiziranjem seminara i izobrazba
- podupiranje postojećih društvenih poduzetnika poticanjem ravnoteže između društvenih i ekonomskih ciljeva poslovanja
- povećanje vidljivosti društvenog poduzetništva putem informiranja javnosti provedbom konferencija za medije i gostovanjima

Elementi:

- Priprema DP aktivnosti (izrada poslovnog plana i/ili potrebnih pravnih akata)
- Jačanje kapaciteta za provedbu DP aktivnosti
- Provedba DP aktivnosti
- Aktivnost širenja koncepta DP u RH
- Promidžba i vidljivost
- Upravljanje projektom i administracija

Podrškom do uspjeha – Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Općina Podturen, Općina Mala Subotica

Ministarstvo je Udruzi odobrilo sredstva u iznosu od 96.153,22 eura za zapošljavanje deset pomoćnika u nastavi za 11 korisnika, djeci s teškoćama u razvoju. Projekt se provodi od 1.9.2023. do 1.7.2024. godine.

Partneri: OŠ Tomaša Goričanca Mala Subotica, OŠ Jože Horvata Kotoriba, III. OŠ Čakovec, Gimnazija Josipa Slavenskog Čakovec, Srednja škola Čakovec, Grad Čakovec, Međimurska županija, Baptistička crkva s Pastoralnim centrom Čakovec i Savez baptističkih crkava u Republici Hrvatskoj.

Opći cilj: pridonijeti integraciji i inkluziji djece s teškoćama u razvoju u sustav odgoja i obrazovanja.

Specifični cilj: uspješan nastavak školovanja za jedanaestero učenika s TUR u odgojno – obrazovnim institucijama, uz pomoć osobnih pomoćnika u nastavi.

Aktivnosti: uspostavljanje međusektorske suradnje, zapošljavanje pomoćnika, integriranje učenika s teškoćama u razvoju u redovni odgojno – obrazovni sustav, promidžba, vidljivost, upravljanje projektom i administracija.

Budi mi podrška – MZO

Ministarstvo je Udruzi odobrilo sredstva u iznosu od 490.331,41 kn za zapošljavanje deset pomoćnika u nastavi za 11 korisnika, djeci s TUR. Projekt se provodio od 1.9.2022. do 1.7.2023. godine.

Partneri: OŠ Tomaša Goričanca Mala Subotica, OŠ Kotoriba, III. osnovna škola Čakovec, III. OŠ Čakovec, Gimnazija Josipa Slavenskog Čakovec, Grad Čakovec, Međimurska županija.

Opći cilj: pridonijeti integraciji i inkluziji djece s teškoćama u razvoju u sustav odgoja i obrazovanja.

Specifični cilj: uspješan nastavak školovanja za jedanaestero učenika s TUR u odgojno – obrazovnim institucijama, uz pomoć osobnih pomoćnika u nastavi.

Aktivnosti:

- uspostavljanje međusektorske suradnje,
- zapošljavanje pomoćnika,
- integriranje učenika s teškoćama u razvoju u redovni odgojno – obrazovni sustav,
- promidžba, vidljivost, upravljanje projektom i administracija.

Mala podrška, velik uspjeh – MRMSOSP

Trajanje programa je od 1.1.2022. do 29.2.2024. godine. Iznos odobren od strane Ministarstva za 2023. godinu bio je 47.565,62 eura.

Opći cilj: jačanje socijalnog uključivanja slijepih osoba kroz daljnji razvoj i povećanje kvalitete usluge videćeg pratitelja na području Međimurske županije.

Specifični ciljevi:

- povećati socijalnu uključenost i unaprijediti kvalitetu života slijepih osoba na području Međimurske županije;
- poticati što veću samostalnost i neovisno življenje slijepih osoba na području Međimurske županije;
- nastavak zapošljavanja videćeg pratitelja.

Aktivnosti:

- prijevoz, pratnja i pomoć članovima u različitim svakodnevnim i socijalnim aktivnostima,
- pomoć/obuka pri sitnim kućanskim poslovima,
- pomoć/obuka pri obavljanju administrativnih poslova,
- informiranje o usluzi videćeg pratitelja.

Osjetimo život – Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike (MROSP)

Program je trajao od 1.6.2020. do 31.5.2023. godine. MROSP ga je financiralo iznosom od 270.000,00 kuna godišnje. Partner na projektu bio je Centar za socijalnu skrb Čakovec, a suradnici: Međimurska županija, Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije i Radio 1.

Opći cilj: potaknuti slijepu djecu i odrasle slijepe osobe na uključivanje u aktivnosti i korištenje socijalnih usluga koje doprinose povećanju njihove socijalne uključenosti i kvalitete života u lokalnoj zajednici.

Specifični ciljevi:

- osigurati integraciju za slijepu djecu kroz organiziranje aktivnosti slobodnog vremena,
- osigurati dostupne i kvalitetne socijalne usluge te aktivnosti za odrasle slijepe osobe

Aktivnosti i usluge:

- usluge i aktivnosti koje pridonose prevenciji institucionalizacije slijepe djece: sportske aktivnosti, edukativne aktivnosti, podrška za izvoditelje aktivnosti te podrška roditeljima slijepe djece;
- usluge koje pridonose prevenciji institucionalizacije slijepih osoba i većoj kvaliteti života slijepih osoba: psihosocijalna podrška, socijalne usluge koje pridonose neovisnom življenju i socijalnom uključivanju, radno-okupacijske aktivnosti u svrhu razvoja i očuvanja radnih navika i vještina;
- promidžba, vidljivost, upravljanje projektom i administracija.

Kvalitetniji život slijepih osoba u Međimurskoj županiji - MROSP, Grad Čakovec, Međimurska županija

Program je počeo s provedbom 1.12.2023. godine, a traje do 31.5.2026. godine.

Iznos od 25.000,00 eura financira MROSP od 1.6.2023. do 31.5.2024., iznos od 3.000,00 eura financirao je Grad Čakovec u 2023. godini, a 3.500,00 eura Međimurska županija.

MROSP

Opći cilj: potaknuti slijepo osobe na uključivanje u aktivnosti i korištenje socijalnih usluga koje doprinose povećanju njihove socijalne uključenosti i kvalitete života u lokalnoj zajednici.

Specifični ciljevi:

- razvijanje izvaninstitucijskih socijalnih usluga,
- pružanje dostupnih i kvalitetnih socijalnih usluga te aktivnosti za slijepo osobe,
- motiviranje slijepih osoba na uključivanje u aktivnosti i korištenje socijalnih usluga,
- informiranje i senzibiliziranje javnosti o slijepim osobama.

Aktivnosti:

- Podrška roditeljima slijepo djece,
- Psihosocijalna podrška,
- Klubovi korisnika,
- Inovativne socijalne usluge,
- Radno okupacijske aktivnosti,
- Promidžba, vidljivost, upravljanje projektom i administracija.

Partner na programu je Obiteljski centar – područna služba Međimurska, a suradnici Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije i Gimnazija Josipa Slavenskog Čakovec.

GRAD ČAKOVEC / MEĐIMURSKA ŽUPANIJA

Cilj: potaknuti slijepo osobe na uključivanje u aktivnosti i korištenje socijalnih usluga koje doprinose povećanju njihove socijalne uključenosti i kvalitete života u lokalnoj zajednici.

Aktivnosti:

- posjet relevantnim udrugama i organizacijama/institucijama
- prigodna predavanja/radionice
- psihološke radionice u suradnji s Obiteljskim centrom
- tečaj samostalnog kretanja
- tečaj pravilnog ophođenja sa slijepim osobama
- druženje sekcije žena
- kreativne radionice
- radionice podrške u samostalnosti
- kulturne aktivnosti
- sportske aktivnosti
- književni klub
- godišnje druženje
- godišnji izlet

Isti smo mi, kao i svi – Zaklada „Hrvatska za djecu“

Projekt vrijednosti 49.751,78 kuna trajao je od 1.10.2022. do 1.12.2023. godine.

Opći cilj: povećati mogućnosti i kvalitetu života slijepo djece kroz aktivnosti izvan redovitog odgojno-obrazovnog sustava.

Specifični ciljevi:

- povećati znanje, vještine i kompetencije te unaprijediti socijalne vještine slijepo djece,
- uspostaviti suradnju pružatelja usluga i Udruge kao modela kvalitetne suradnje važnih društvenih dionika u povećanju mogućnosti i uključivanja slijepo djece.

Aktivnosti:

- edukativne aktivnosti (učenje stranog jezika te individualne glazbene i matematičke poduke),
- sportsko-rekreacijske aktivnosti (treninzi gimnastike i boksa te tečaj plivanja),
- terapije (fizioterapija i Bowen/Emmett/Mfr).

Isti smo mi, kao i svi II – Zaklada „Hrvatska za djecu“

Program vrijednosti 9.997,00 eura traje od 1.11.2023. do 1.12.2025. godine.

Opći cilj: povećati mogućnosti i kvalitetu života slijepe djece kroz aktivnosti izvan redovitog odgojno-obrazovnog sustava.

Specifični ciljevi:

- povećati znanje, vještine i kompetencije te unaprijediti socijalne vještine slijepe djece,
- doprinijeti kvalitetnijoj rehabilitaciji slijepe djece,
- uspostaviti suradnju pružatelja usluga i Udruge kao modela kvalitetne suradnje važnih društvenih dionika u povećanju mogućnosti i uključivanja slijepe djece.

Aktivnosti:

- edukativne aktivnosti (učenje stranog jezika, individualne poduke iz matematike, pripreme za državnu maturu),
- sportsko-rekreacijske aktivnosti (treninzi gimnastike, grupno i individualno vježbanje s trenerom),
- terapije (fizioterapija i Bowen/Emmett/Mfr).

Malim koracima do velikog cilja - općine i gradovi s područja Međimurske županije te Međimurske vode

Cilj projekta je poboljšati kvalitetu života slijepih osoba na području Međimurske županije.

Trajanje: 1.1.2023. – 31.12.2023.

Aktivnosti:

- sudjelovanje na koncertu u Selnici,
- duhovna obnova u Varaždinu i Ludbregu
- hodočašće članova u Mariju Bistricu,
- sudjelovanje na međunarodnom druženju slijepih u Okroglom,
- Ljetna akademija,
- obilježavanje Dana svete Lucije,
- frizerske usluge.

„Osnažimo mišiće!“ - Eko Međimurje

Projekt vrijednosti 3.000,00 kn za osiguravanje stručne podrške trenera za vježbanje za jedno dijete.

CLOUD-IO - ESF

Prijavitelj je bila Udruga turističkih vodiča „Međimurski vodiči“, a Udruga je bila jedan od projektnih partnera (ostali partneri: Pučko otvoreno učilište Čakovec, Udruga osoba s intelektualnim teškoćama Međimurske županije i Zaštitarsko-ekološka udruga Senjar). Trajanje projekta bilo je od 19.4.2022. do 19.4.2023. godine.

Sudjelovalo se na završnoj konferenciji projekta.

Hrvatska pošta

U suradnji s Hrvatskom poštom, Udruga je u 2023. godini u poštanskim uredima u MŽ postavljala kasice za donacije. Od kasica postavljenih u Hrvatskim poštama, ali i na drugim lokacijama (trgovine, ljekarne...) u 2023. godini ostvarene su donacije u iznosu od 4.188,64 eura.

Cilj: prikupljanje sredstava koja će se koristiti za režijske troškove Udruge sukladno potrebama zaposlenika i članova Udruge, slijepih osoba, kako bi im se mogle što kvalitetnije pružati socijalne usluge.

Prijavljeni projekti i programi u 2023. godini

Udruga je prijavila za financiranje:

- projekt EuVital&Ti, vrijednosti 480.000,00 eura prijavljen je na natječaj „Zaželi“,
- projekt „Podrška u samostalnosti“, vrijednosti 400,00 eura, prijavljen je na natječaj za donacije EKO Međimurja, a njime će se financirati podrška za roditelje slijepe djece i mladih.

Projekti/programi koji su prijavljeni na natječaje, ali Udruzi nisu odobrene financijske podrške:

- "DZV@SKool: Da za volontiranje u školama" na natječaj Ministarstva znanosti i obrazovanja,
- Institucionalna podrška udrugama osoba s invaliditetom na natječaj Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva.

OSTALE EDUKACIJE, TEČAJEVI, RADIONICE, SEMINARI, AKTIVNOSTI

Tijekom 2023. godine Udruga je nastavila raditi na promicanju prava i interesa slijepih osoba i svih osoba s invaliditetom kroz projekte, programe, edukacije, radionice, tečajeve i ostale redovne aktivnosti Udruge.

Osim aktivnosti, tečaja, radionica i edukacija koje su se provodile putem projekata i programa, u Udruzi su se odvijale slijedeće aktivnosti:

- podrška Sportskoj udruzi slijepih „Zrinski“ – kroz korištenje prostora Udruge, govornog pikada te materijalnih resursa tijekom godine,
- rad sekcije žena: sudjelovanje na radionicama međusobnog osnaživanja slijepih žena i kreativnim radionicama te prezentacija Udruge, sudjelovanje u Mreži slijepih žena u organizaciji HSS-a,
- rad sportske sekcije,
- sudjelovanje na projektu „No boundaries“ koji provodi Međimurska županija: sastanci, aktivnosti (studijsko putovanje u Klagenfurt, sportovi na vodi, planinarenje),
- sudjelovanje na svetoj misi u sklopu obilježavanja Međunarodnog dana OSI,
- blagoslov prostora Udruge,
- susreti sa svećenikom,
- sudjelovanje na susretima volontera Povjerenstva za pastoral OSI i njihovih obitelji u sklopu kojih su održavane edukacije i radionice,
- sudjelovanje na duhovnom ljetnom susretu za mlade u Ludbregu,
- izvršena revizija financijskih izvješća poduzeća Revidens,

- sudjelovanje na sastancima djelatnika Udruge,
- osposobljavanje i polaganje ispita iz zaštite na radu,
- sudjelovanje na online druženju organizacija civilnoga društva u organizaciji ACT Grupe,
- sudjelovanje na radionicama/edukacijama: Financije udruga, izvještavanje po projektima u organizaciji Općine Mala Subotica, Razvoj društvenog kapitala u lokalnoj zajednici te modeli partnerstva/suradnje OCD-a u zajednici; Kako kreirati i održavati odnose s dionicima u organizaciji ACT Grupe,
- sudjelovanje na izletu u Terme Jezerčica u organizaciji SUOSIMŽ,
- sudjelovanje na predstavljanju RevitaLESE modula za DP u organizaciji ACT grupe,
- sudjelovanje na obilježavanju Međunarodnog dana OSI u organizaciji SUOSIMŽ,
- održavanja međunarodnog sportsko-rekreacijskog druženja sa članovima Medobčinskog društva slepih in slabovidnih Murska Sobota,
- sudjelovanje na međunarodnom druženju udruga slijepih i slabovidnih u Okrogлом u Sloveniji,
- dobiveno Rješenje o ispunjavanju minimalnih standarda za pružanje socijalne usluge osobne asistencije/videćeg pratitelja i potpisan ugovor s MRSOSP o pružanju usluge videćeg pratitelja,
- primopredaja čestitaka koje su izradili učenici Gimnazije Josipa Slavenskog Čakovec za Udrugu.

GOSPODARSKA DJELATNOST UDRUGE

U sklopu gospodarske djelatnosti Udruge, za 2023. godinu izdvajamo sljedeće aktivnosti:

- promotivno fotografiranje salona,
- promotivno snimanje salona od strane Udruge „Kultivator“,
- sastanci s upraviteljem Humane Nova, Ivanom Božićem,
- promocija salona na sportskim događajima te u šoping centrima,
- promocija salona u okviru studijske posjete u okviru Erasmus+ projekta „Wises for youth“ u organizaciji ACT Grupe,
- promocija salona putem društvenih mreža,
- sastanci i komunikacijska radionica s mentoricom Sanjom Gomuzak,
- sastanak s ACT Grupom vezano uz razvoj salona,
- procjena radne učinkovitosti zaposlenika u Centru za profesionalnu rehabilitaciju Zagreb i u salonu,
- polaganje higijenskog minimuma.

PROMIDŽBA I VIDLJIVOST

Mediji su nedvojbeno doprinijeli upoznavanju lokalne zajednice s aktivnostima Udruge. Aktivnosti, projekti i programi Udruge prezentirali su se javnosti kroz tiskane i elektronske medije. Od 1.1.2022. do 31.12.2022. godine objavljeno je najmanje 135 objava u medijima o radu i djelovanju te aktivnostima Udruge, 14 objava drugih dionika, na društvenoj mreži Udruge 108 objava, na mrežnoj stranici Udruge 61 objava te je bilo 11.057 pregleda. Kontinuirano se surađivalo s novinama i portalima: Aktualno.hr, Direktno.hr, Regionalni tjednik, Međimurske novine, eMeđimurje, Čakovec online, Međimurje Press, IN Portal, Sjeverni Info, Hrvatski savez slijepih – HSS Info, Muralist, Generacija.hr, Radio 1, Radio 105 Selnica, Radio „Bolje sutra“, Sjever.hr, Međimurski.hr, Prigorski.hr, Zagorje International. Također su članke o Udruzi objavili: Obiteljski centar, Gimnazija Čakovec, Međimurska

županija, Grad Čakovec, DOSTI, Gradonačelnica Grada Čakovca, Biskupija Varaždinska, VTV, HRT, ZZJZ.

DONATORI

Donatori Udruge u 2023. godini bili su:

Europski socijalni fond, Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Međimurska županija, Grad Čakovec, Grad Prelog i Grad Mursko Središće i Općine s područja Međimurske županije, Zaklada „Hrvatska za djecu“, Zavod za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, Tiflotehna, Hrvatski savez slijepih, Graphprint, GKP Čakom, GP Ekom, Promming, Pletex, Moore Revidens, Knjižnica „Nikola Zrinski“ Čakovec, Đurkin, Ljekarna Čakovec, Net, Međimurske vode, Eko Međimurje, Zoki Pal, građani putem humanitarnih kasica i dobrovoljnih priloga.

SURADNJE I PARTNERSTVA

U protekloj godini Udruga je surađivala sa sljedećim dionicima:

ACT Grupa, Socijalna zadruga Humana Nova, Lions klub Zrinski Čakovec, Obiteljski centar Čakovec/Obiteljski centar Područna služba Međimurska, Centar za socijalnu skrb Čakovec/Hrvatski zavod za socijalni rad - Područni ured Čakovec, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije, Radio 105 Selnica, Frizerski salon „Seka“, Frizerski salon „SD“, Act Konto, Savez udruga osoba s invaliditetom Međimurske županije, Hrvatski savez slijepih, Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Murska Sobota, Župa svetog Antuna Čakovec, Muzej Riznica Međimurja, Dragutin Turk, Pastoral osoba s invaliditetom i njihovih obitelji Varaždinske biskupije, Međimurska županija, Grad Čakovec, škole s područja Međimurske županije (OŠ Tomaša Goričanca Mala Subotica, OŠ Kotoriba, III. OŠ Čakovec, Gimnazija Josipa Slavenskog Čakovec), Knjižnica „Nikola Zrinski“ Čakovec, Bazeni „Marija Ružić“ Čakovec, Pučko otvoreno učilište Čakovec, Hrvatska udruga slijepih i slabovidnih, Tiflotehna, Tifloglobus, Hrvatska knjižnica za slijepe, Fitness centar Aquila, Udruga „Koprivita“, Astronomsko društvo „Vega“, Ljekarna Čakovec, Kazalište slijepih i slabovidnih "Novi život", Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Kranj, Društveno poduzeće „Hedona“ Križevci, Udruga za sindrom Down Međimurske županije, Udruga slijepih Varaždinske županije, Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Murska Sobota.

PREDSJEDNICA UDRUGE

Marija Ciglar

M. CIGLAR